

Zasady Przedmiotowego Oceniania z języka polskiego w klasach IV - VIII

I. Cele

- Sprawdzanie wiadomości i umiejętności.
- Diagnozowanie osiągnięć dydaktycznych ucznia.
- Obserwowanie rozwoju ucznia i wspieranie go.
- Rozbudzanie motywacji uczenia się.
- Rozpoznawanie uzdolnień, zainteresowań, predyspozycji.
- Uczenie systematyczności, organizowanie uczenia się.
- Uświadamianie oceny jako elementu rzeczywistości.
- Uczenie umiejętności oceniania i korzystania z niej.
- Wdrażanie do samooceny.
- Przygotowanie do „zdrowej rywalizacji”.
- Gromadzenie informacji do oceny końcowej.
- Psychiczne wzmacnianie ucznia (wskazywanie „mocnych” stron).

II. Zasady Przedmiotowego Oceniania

Ogólne zasady oceniania uczniów zostały ujęte w rozdziale VIII "WARUNKI I SPOSÓB OCENIANIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO" STATUTU SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 12 IM. JANA PAWŁA II W TOMASZOWIE MAZ.

ZASADY PRZEDMIOTOWEGO OCENIANIA z języka polskiego zawierają ustalenia szczegółowe.

1. **ZASADY PRZEDMIOTOWEGO OCENIANIA** mają na celu czytelne przedstawienie wymagań co do oceny umiejętności i wiedzy uczniów klas IV-VIII szkoły podstawowej z zakresu kształcenia literackiego, kulturalnego i językowego.
2. Nauczanie języka polskiego odbywa się zgodnie z obowiązującą podstawą programową (*Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy*

programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej, Dziennik Ustaw, 24. 02. 2017, poz. 356 oraz Rozporządzenie ME z dnia 22 marca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z 2024 r., poz. 438))w oparciu o programy nauczania:

- w klasach czwartych: Program nauczania ogólnego języka polskiego w klasach 4-8 szkoły podstawowej „Nowe słowa na start!”, autor: Marlena Derlukiewicz, wydawnictwo Nowa Era
 - w klasach piątych, szóstych i siódmych: Program nauczania języka polskiego w klasach 4-8 szkoły podstawowej "Jutro pójdę w świat+ Myśli i słowa", autorzy: Andrzej Surdej, Ewa Nowak", wydawnictwo WSiP
 - w klasach ósmych: Program nauczania języka polskiego w klasach 7-8 szkoły podstawowej "Słowa z uśmiechem + Myśli i słowa", autorzy: Ewa Horwath, Anita Żegleń, Ewa Nowak, wydawnictwo WSiP
3. W ocenianiu bieżącym (w skali stopniowej) stosuje się następujące formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:
- prace pisemne:
 - sprawdziany (klasówki), obejmują większą partię materiału określoną przez nauczyciela; (literackie, językowe, ortograficzne); sprawdziany są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem
 - kartkówki sprawdzające bieżące opanowanie materiału- do 3 ostatnich lekcji; kartkówki nie muszą być zapowiadane,
 - testy sprawdzające znajomość lektur oraz czytanie ze zrozumieniem
 - aktywność ucznia na lekcji oceniana w formie plusów; (5 plusów = ocena bardzo dobra)

- odpowiedzi ustne z wymaganych treści programowych, w tym recytacje (jeden tekst do opanowania pamięciowego w ciągu jednego okresu)
- wyniki pracy grupowej na lekcji
- inscenizacje prezentowane podczas lekcji
- prace na lekcji typu: plakaty, ilustracje do wierszy, projekty, reklamy
- aktywność pozalekcyjna: udział i osiągnięcia w konkursach.

Oceny są jawne dla uczniów i ich rodziców (opiekunów prawnych). Każdą ocenę z pisemnych i ustnych form sprawdzania umiejętności lub wiadomości ucznia wpisuje się do dziennika elektronicznego. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne i inne formy pisemnego sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów przedstawiane są do wglądu uczniom na zajęciach dydaktycznych. Rodzice (prawni opiekunowie) mają możliwość wglądu w pisemne prace swoich dzieci np. podczas godzin dostępności dla rodziców lub zebrań z rodzicami. Dopuszcza się przekazywanie prac pisemnych do wglądu rodziców za pośrednictwem uczniów z zastrzeżeniem, że praca powinna zostać zwrócona nauczycielowi na następnej lekcji z podpisem rodzica.

4. W ocenianiu bieżącym i klasyfikacyjnym w klasach IV- VIII obowiązuje następująca skala ocen i ich skróty: 6– celujący /cel, 5– bardzo dobry /bdb, 4– dobry /db, 3– dostateczny /dst, 2– dopuszczający /dop, 1– niedostateczny /ndst
5. Dopuszcza się stawianie plusów i minusów przy ocenach bieżących. Gdy punktacja ze sprawdzianów i kartkówek jest graniczna, przy najwyższej stawia się plus, przy najniższej minus.
6. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji. Zgłoszenie musi odbyć się przed rozpoczęciem lekcji. Nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku lekcyjnym. Uczeń otrzymuje wpis „np”.

Przez nieprzygotowanie do lekcji rozumie się:

- brak znajomości tekstu literackiego (nie dotyczy lektur szkolnych),
- nieprzygotowanie się do odpowiedzi ustnej

W pierwszym dniu nauki po dłuższej nieobecności usprawiedliwionej wobec ucznia nie są stosowane żadne sankcje z tytułu nieprzygotowania do lekcji.

7. Obowiązują następujące zasady przeprowadzania pisemnych prac kontrolnych:
 - nauczyciel ustala termin sprawdzianu z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem,
 - sprawdzian poprzedza powtórzenie i utrwalenie wiadomości,
 - sprawdzian zwykle będzie trwał 1 lub 2 godziny lekcyjne, a kartkówka do 20 minut,
 - uczniowie znają zakres sprawdzanej wiedzy i umiejętności oraz kryteria oceniania,
 - nauczyciel ma 14 dni na sprawdzenie i ocenę sprawdzianu,
 - nauczyciel omawia i poprawia błędy uczniów wspólnie z uczniami na zajęciach edukacyjnych.
8. Jeżeli uczeń nie pisał sprawdzianu podczas lekcji, wpisuje mu się "nb"; uczeń powinien napisać sprawdzian w terminie ustalonym z nauczycielem do dwóch tygodni od powrotu do szkoły.
9. Uczeń nieobecny w szkole ma obowiązek uzupełnić materiał realizowany w czasie jego nieobecności. Dotyczy to m.in. notatek w zeszycie dotyczących realizowanych treści programowych oraz ćwiczeń wykonywanych podczas lekcji.
10. Uczeń ma możliwość poprawienia oceny z prac klasowych i kartkówek w terminie wyznaczonym przez nauczyciela, nie dłuższym niż tydzień od oddania i omówienia pracy przez nauczyciela. Ocenę uzyskaną podczas poprawy wpisuje się obok pierwszej oceny (w nawiasie zapisujemy słabszą ocenę); przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej bierze się pod uwagę tylko ocenę wyższą.
11. Prace pisemne nauczyciele przechowuje do końca zajęć edukacyjnych w danym roku szkolnym.
12. Przy ocenianiu sprawdzianów i kartkówek nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:
 - 100% – celujący
 - 99%- 91% – bardzo dobry (5)
 - 90%- 75% – dobry (4)
 - 74%-51% – dostateczny (3)
 - 50%- 31% – dopuszczający (2)

- poniżej 30% punktów możliwych do uzyskania- niedostateczny (1).

Dłuższe prace pisemne (opowiadania, rozprawki, przemówienia itp.) w klasach 7- 8 oceniane są według kryteriów obowiązujących na egzaminie ósmoklasisty.

13. Wpływ na ocenę śródroczną i roczną będą miały: prace klasowe (waga 3), kartkówki (waga 2), pozostałe oceny (waga 1).
14. Nie później niż na dwa tygodnie przed rocznym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciel przedmiotu informuje w dzienniku elektronicznym ucznia i jego rodziców o przewidywanych rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, a o przewidywanych ocenach niedostatecznych wychowawca (w porozumieniu z nauczycielem przedmiotu) informuje w formie pisemnej na miesiąc przed półrocznym i rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej.
15. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych są ujęte w Statucie Szkoły (rozdział VIII, paragraf 96).
16. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 marca 2024 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych w ramach oceniania bieżącego z zajęć edukacyjnych w szkole podstawowej:
 - a) W klasach IV–VIII nauczyciel może zadać uczniowi pisemną lub praktyczną pracę domową do wykonania w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych, z tym że nie jest ona obowiązkowa dla ucznia i nie ustala się z niej oceny (nie wystawia stopnia)
 - b) nauczyciel ma obowiązek sprawdzić zadaną i wykonaną przez ucznia pracę domową i udzielić mu informacji zwrotnej; informacja zwrotna powinna wskazywać uczniowi, co robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć
 - c) przez „pisemne i praktyczne prace domowe” z języka polskiego należy rozumieć w szczególności:
 - dłuższe i krótsze wypowiedzi pisemne, np. opowiadanie, list, rozprawka, przemówienie, wywiad, streszczenie, charakterystyka, opis, zaproszenie, ogłoszenie, dedykacja, życzenia
 - wypełnianie zeszytu ćwiczeń

- przygotowywanie prac w rodzaju makiet, modeli, prezentacji multimedialnych, plakatów. Tego typu prace należy traktować jako propozycję. Pozwoli ona uczniowi zrozumieć, w jaki sposób może rozwijać umiejętności poza szkołą, jednak decyzja o tym, czy wykonać zadanie, leży tylko po stronie ucznia i jego rodziców, co nie podlega ocenie.
- d) wprowadzone zmiany nie oznaczają zniesienia obowiązku uczenia się w domu, tj. nauki czytania tekstów, czytania lektur, przyswojenia określonych treści programowych, przygotowania recytacji zgodnie z podstawą programową.

III. KRYTERIA OCENIANIA I PRACY Z DZIEĆMI Z DYSFUNKCJAMI

Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, **dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się.**

1. Kryteria oceniania i pracy z dziećmi z dysleksją rozwojową

„Dysleksja rozwojowa czyli specyficzne trudności w nauce czytania i pisania – zaburzenie manifestujące się trudnościami w nauce czytania i pisania, mimo stosowania standardowych metod nauczania, inteligencji na poziomie przeciętnym i sprzyjających warunków społeczno-kulturowych. Jest spowodowana zaburzeniami podstawowych funkcji poznawczych, co często uwarunkowane jest konstytucjonalnie” *Wikipedia/*

Aby precyzyjniej wskazać trudności występujące u dziecka, używamy trzech określeń:

- a) dysleksja - trudności w opanowaniu umiejętności czytania
- b) dysgrafia – to zaburzenia dotyczące techniki pisania
- c) dysortografią – to trudności w opanowaniu poprawnej pisowni

Dysfunkcje te nie zwalniają ucznia z obowiązku opanowania materiału przewidzianego podstawą programową.

Uzyskanie opinii z PPP nie zwalnia dziecka z posiadania jak najszerszego zakresu wiedzy i umiejętności, powinno raczej zachęcać do analizowania zdobytych już wiadomości, a także do systematyczności w utrwalaniu wiedzy.

Uczeń dyslektyczny podlega w większości tym samym kryteriom i formom oceniania, co pozostali uczniowie.

1. Uczeń posługuje się wszystkimi formami wypowiedzi pisemnej poznanymi w danej klasie, przy czym o ocenie decyduje głównie treść i zawartość merytoryczna. Jeżeli chodzi o błędy ortograficzne i interpunkcyjne, to przy ocenie dłuższych i krótszych form wypowiedzi bierze się pod uwagę błędy w pisowni "ó, u, rz, ż, ch, h" oraz wielkiej litery na początku zdania. Interpunkcja także podlega ocenie, jednak dopuszczalna jest większa liczba błędów.
 2. Na lekcji nie jest sprawdzana technika głośnego czytania tekstów nowych.
 3. Uczeń oceniany jest ze znajomości zasad ortograficznych zgodnie z obowiązującymi kryteriami oceniania. Z dyktand wpisywana jest do dziennika tylko ocena zadowolająca ucznia. Błędy popełnione przez ucznia i zaznaczone przez nauczyciela stanowią podstawę do dalszych ćwiczeń.
0. Podczas pisania wypracowań, sprawdzianów, kartkówek wydłuża się czas pracy ucznia.
0. Jeżeli zdarzy się, że praca ucznia jest nieczytelna, nauczyciel ocenia ją po odczytaniu jej przez autora.
0. Uczeń może zapisywać notatki i dłuższe prace drukowanymi literami.
1. Uczeń może zapoznawać się z wersją audio lektury (po uzgodnieniu z nauczycielem).
0. Nie ocenia się estetyki prac pisemnych. Przy ich ocenie, brane są pod uwagę kompletne i poprawne pod względem merytorycznym wypowiedzi pisemne.
0. Uczniowie o osłabionej pamięci słuchowej mają możliwość wydłużenia terminu pamięciowego opanowania wiersza lub fragmentu prozy (wg uznania nauczyciela).

0. Największe znaczenie dla oceny końcowej ucznia z przedmiotu mają: wysiłek ucznia, jego starania i motywacja oraz stopień zainteresowania przedmiotem, obowiązkowość i poziom wypowiedzi ustnych.

0. Uczeń dyslektyczny wraz z rodzicem powinni systematycznie i rzetelnie pracować w porozumieniu z nauczycielem w kierunku pokonywania trudności szkolnych.

2. Kryteria oceniania i pracy z dziećmi ze sprawnością intelektualną niższą od przeciętnej

1. W przypadku tych dzieci konieczne jest dostosowanie zarówno w zakresie formy, jak i treści wymagań. Pamiętaj jednak należy, że **obniżenie kryteriów jakościowych nie może zejść poniżej podstawy programowej. Uzyskanie opinii z PPP nie zwalnia dziecka z posiadania jak najszerszego zakresu wiedzy i umiejętności, powinno raczej zachęcać do analizowania zdobytych już wiadomości, a także do systematyczności w utrwalaniu wiedzy.**

2. Wymagania mogą obejmować między innymi:

- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności
- pozostawiania więcej czasu na jego utrwalenie
- podawanie poleceń w prostszej formie
- unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć
- częste odwoływanie się do konkretnego, przykładu
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych
- wolniejsze tempo pracy
- szerokie stosowanie zasady pogłębienia
- odrębne instruowanie dzieci
- podczas pisania wypracowań, sprawdzianów, kartkówki, wydłużanie czasu pracy ucznia.

3. Największe znaczenie dla oceny końcowej ucznia z przedmiotu mają: wysiłek ucznia, jego starania i motywacja oraz stopień zainteresowania przedmiotem.

4. Uczeń, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się, wraz z rodzicem powinien systematycznie i rzetelnie pracować w porozumieniu z nauczycielem w kierunku pokonywania trudności szkolnych.

IV. ZASADY BADANIA WYNIKÓW NAUCZANIA

1. Badanie wyników nauczania ma na celu diagnozowanie efektów kształcenia.
2. Badanie to może odbywać się w formie: diagnozy wstępnej, diagnozy na koniec roku szkolnego, próbnego egzaminu ósmoklasisty.
3. Wyniki uzyskane przez uczniów podczas tych form diagnozowania nie mają wpływu na ocenę śródroczną i roczną. W dzienniku umieszcza się zapis procentowy.